

ZPRÁVA Z PRACOVNÍ CESTY

Strašák RDA aneb nová katalogizační pravidla a přechod na MARC 21

21.10.2014

Marta Zizienová

Místo semináře : Metropolitní univerzita Praha

Seminář probíhal dle programu. Z hlediska UKN je zajímavé:

1. **Petra Hornochová.** Vyzývá členy skupiny, aby některý z nich převzal organizaci neformálních setkání skupiny.
2. **FRBR.** Nutné je porozumění modelům a smyslu FRBR. Jejich aplikace do RDA a konkrétního formátu (MARC21) se bude vyvíjet. Entity se dělí do tří skupin. Podstatné je dílo, jeho vyjádření (dílo chápeme až v konkrétním vyjádření - např. v textu, pohybu, obraze, česky, anglicky), provedení (konkrétní vydání v konkrétní fyzické formě, tj. vydání) a jednotka (konkrétní exemplář na stole). Existují souborné a dílčí entity (sborníky, články aj.). U entit určujeme atributy, díky kterým dokážeme entity popsat. Předpokládá se, že konkrétní atributy budou mít své identifikátory. Mezi entitami je nutné označovat vztahy.
3. **RDA.** Jsou to pravidla obsahová, formát se může měnit. Knihovnické systémy by se měly začít vyvíjet a budou vznikat jiné formáty, které umožní větší síťovost. Cíl RDA - jednoznačně identifikovat všechny instance entit podle modelů a zejména vyjádřit vztahy mezi nimi. Jazyk popisu bude jako v AACR2R. Typ popisu bude komplexní či analytický či hierarchický. U fyzického popisu přibudou pole 336, 337 a 338. U fyzického popisu se bude určovat typ obsahu (text, obraz ...), typ nosiče (CD, digitální ...), typ zprostředkovacího zařízení (nic, PC, lupa ...). Pramenem popisu bude celá jednotka, do hranatých závorek se budou dávat pouze data převzatá úplně mimo jednotku. Značky a interpunkce se budou ponechávat ve stejném formátu jako v jednotce (bude se měnit akorát sestava ". - ". Žádné údaje se nebudou zkracovat, vše se bude opisovat tak, jak je v jednotce, čísla se nechají ve formátu podle jednotky.
4. **Národní interpretace.** Od 1.4.2015 bychom měli katalogizovat dle RDA. RDA se nebudou překládat do češtiny. Přístup do RDA Toolkit se nebude zajišťovat /nutné případně koupit individuálně, prostudovat příklady a tools). Veškeré informace a zápisy z jednání jsou na stránkách katalogizační politiky vč. minimálního záznamu RDA/MARC21 pro textové monografické zdroje. Diskutuje se o tom, jak popisovat vícesvazkové monografie (varianty - zachovat stávající stav x popisovat zdola). Pro minimální záznam budou povinná pole 336 a 338 (zatím u nich není přesně daná terminologie). Národní terminologie zatím není ustálená; mění se asi záhlaví na autorizovaný vstupní prvek, unifikovaný název na preferovaný konvenční název díla, autor na tvůrce, fyzický popis na typ nosiče aj. Principem bude - co je na titulní straně, to se opíše. Všichni autoři se budou uvádět do 245, první autor do 100, všichni ostatní do 700 bez ohledu na jejich počet. Přibudou podpole pro vyjádření pokračování (700i) či role (700e). U názvů konferencí se rok a místo konání bude vždy z názvu konference přesouvat do doplňku. Autority budou na RDA přecházet také. 19.11.2014 se bude konat webinář k RDA.

5. **Idee.** B. Drobíková si myslí, že časem budou “opisování údajů z jednotek provádět stroje - jedná se o mechanickou práci. Knihovníci se budou soustředit na autority a musí se stát skvělými správci autorit.
6. **Doporučení.** Doporučuji projít si prezentaci a podívat se na konkrétní příklady v ní. Z vydání, nakladatelských údajů udělat řízený slovník.

Zpracovala: Marta Zizienová